

M-004-017202

Seat No. _____

M. Ed. (Sem. II) (CBCS) Examination

April / May - 2018

CC - 6 : Teacher Education

Faculty Code : 004

Subject Code : 017202

Time : $2\frac{1}{2}$ Hours]

[Total Marks : 70

- ૧ નીચેના પ્રશ્નોના અતિટૂંકમાં જવાબ આપો : ૬
- (૧) NCERTની સ્થાપના કયા વર્ષમાં થઈ હતી ?
- (૨) NCTEનું આખું નામ આપો.
- (૩) વર્કશોપના બે હેતુઓ જણાવો.
- (૪) પરિસંવાદનો અર્થ આપો.
- (૫) કોન્ફેન્સની વ્યાખ્યા આપો.
- (૬) વિશિષ્ટ વિષયો એટલે શું ?
- ૨ નીચે આપેલા પ્રશ્નોમાંથી ગમે તે છ પ્રશ્નોના ટૂંકમાં જવાબ આપો : ૧૨
- (૧) પૂર્વસેવાકાલીન શિક્ષક શિક્ષણનો અર્થ આપો.
- (૨) શિક્ષકનો વ્યાવસાયિક વિકાસ એટલે શું ?
- (૩) શાળા આધારિત અભ્યાસોની વિભાવના સમજાવો.
- (૪) ઓરિએન્ટેશન કોર્સનો અર્થ આપો.
- (૫) શિક્ષક પ્રશિક્ષકએ શિક્ષક શિક્ષણ કાર્યક્રમના વ્યવસ્થાપનમાં કઈ સમસ્યાઓનો સામનો કરવો પડે છે ?
- (૬) કાસકેડ મોડેલને સમજાવો.
- (૭) રિફ્રેશર કોર્સના હેતુઓ જણાવો.
- (૮) શાળા આધારિત ઈન્ટર્નશીપની સંકલ્પના સ્પષ્ટ કરો.

- ૩ નીચે આપેલા પ્રશ્નોમાંથી ગમે તે ચાર પ્રશ્નોના જવાબ આશરે ૧૬
૨૫૦ શબ્દોમાં લખો :
- (૧) પૂર્વસેવાકાલીન શિક્ષક શિક્ષણના હેતુઓ, અને ક્ષેત્રોની ચર્ચા કરો.
 - (૨) સેવાકાલીન શિક્ષક શિક્ષણની પદ્ધતિઓ (Models)ના ગુણ-દોષ જણાવો.
 - (૩) સંસાધનોની જરૂરિયાત અને અંદાજપત્રને ધ્યાનમાં રાખી સેવાકાલીન શિક્ષક શિક્ષણનું આયોજન કરો.
 - (૪) સેવાકાલીન શિક્ષક શિક્ષણ કાર્યક્રમમાં પ્રત્યાયનની માર્ગદર્શિકા અને પ્રતિભાવોના એકત્રીકરણની ચર્ચા કરો.
 - (૫) અસરકારક સેવાકાલીન શિક્ષક પ્રશિક્ષકની લાક્ષણિકતાઓ જણાવો.
- ૪ નીચે આપેલા પ્રશ્નોમાંથી ગમે તે બે પ્રશ્નોના જવાબ આશરે ૧૬
૩૦૦ શબ્દોમાં લખો :
- (૧) શિક્ષક શિક્ષણ પાઠ્યક્રમના માળખાના દૃષ્ટિકોણ અને NCERTના દસ્તાવેજની ચર્ચા કરો.
 - (૨) સેવાકાલીન શિક્ષક શિક્ષણની કોઈ ત્રણ રીતો (Mode)ની ચર્ચા કરો.
 - (૩) શિક્ષક શિક્ષણ પાઠ્યક્રમ માટેના વિવિધ ઘટકોનું વ્યવસ્થાપન અને મૂલ્યાંકનનું વર્ણન કરો.
- ૫ નીચે આપેલા પ્રશ્નોમાંથી ગમે તે બે પ્રશ્નોના જવાબ આશરે ૨૦
૫૦૦ શબ્દોમાં લખો :
- (૧) સેવાકાલીન શિક્ષક શિક્ષણ માટેની વિવિધ સંસ્થાઓની ચર્ચા કરો.
 - (૨) નીચેના મુદ્દાઓના આધારે સેવાકાલીન શિક્ષક શિક્ષણ કાર્યક્રમની યોજના તૈયાર કરો :
 - (૧) તાલીમ જરૂરિયાતોનું પરીક્ષણ
 - (૨) પાઠ્યક્રમની રચના
 - (૩) અભ્યાસક્રમ સામગ્રીની તૈયારી
 - (૩) પાયાના અભ્યાસક્રમ માટેના વ્યવહારું અભિગમની વિગતે ચર્ચા કરો.

ENGLISH VERSION

- 1** Answer the following questions in very brief : **6**
- (1) In which year NCERT established.
 - (2) Give full name of NCTE.
 - (3) State two objectives of workshop.
 - (4) Give meaning of seminar.
 - (5) Give definition of conference.
 - (6) What are special fields ?
- 2** Answer any **six** of the following questions in brief : **12**
- (1) Give meaning of pre service teacher education.
 - (2) What is professional development of teacher?
 - (3) Explain concept of school based practices.
 - (4) Give meaning of orientation.
 - (5) Which problems were faced by teacher educators in organizing in-service teacher education programme.
 - (6) Explain cascade model.
 - (7) State objectives of refresher.
 - (8) Clarify concept of school based internship.
- 3** Answer any **four** of the following questions in about **16**
250 words each :
- (1) Discuss the objectives and scope of pre-service teacher education.
 - (2) State merits and limitations of models of in-service teacher education.
 - (3) Make planning an in-service teacher education based on resource requirement and budget.
 - (4) Discuss guideline of communication and collection of feedback for in-service teacher education programme.
 - (5) State characteristics of an effective in-service teacher educator.

- 4 Answer any **two** of the following questions in about **16**
300 words each :
- (1) Discuss the vision of teacher education curriculum structure and documents of NCERT.
 - (2) Discuss any three modes of in-service teacher education.
 - (3) Describe organization and evaluation of different components of teacher education curriculum.
- 5 Answer any **two** of the following questions in about **20**
500 words each :
- (1) Discuss different agencies and institutions of in-service teacher education.
 - (2) Prepare design of in-service teacher education programme based on following points :
 - (1) Assessment of training needs
 - (2) Formulation of training curriculum
 - (3) Preparation of course material
 - (3) Discuss transactional approaches for foundation course.
-